13.30 **Tillsynen av och brandskyddet i kulturbyggnader**

Vad innebär MSBFS 2021:8 och Lag om skydd mot olyckor för fastighetsägaren?
Hur går processen med att uppdatera boken ”Brandskydd i kulturbyggnader”
Stefan Särdqvist, MSB

stefan.sardqvist@msb.se

14.30 **Avslutning med lottdragning och kaffe**

Myndigheten för civilt försvar

Foto: LeLaisserPasserA38, CC BY-SA 4.0,
https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=78064310

Foto: Jebulon, CC0, https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=49932765

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

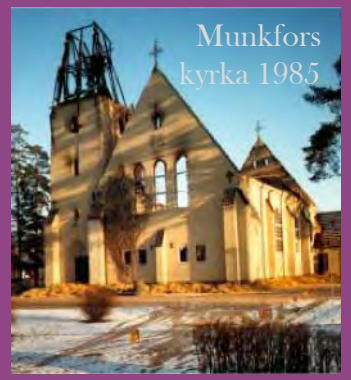

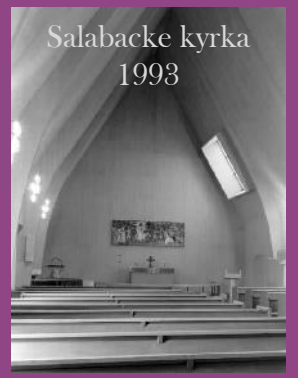

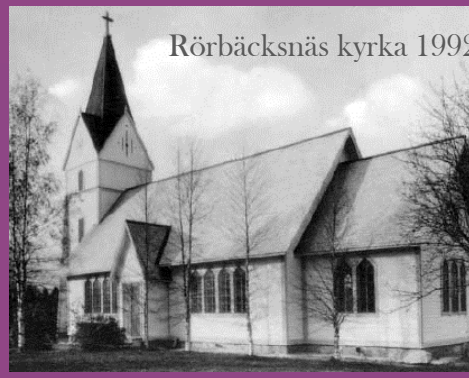

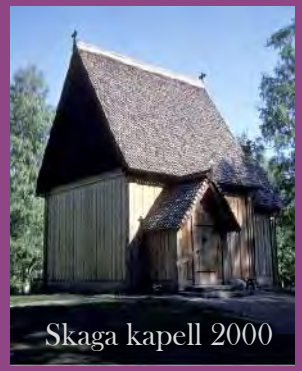

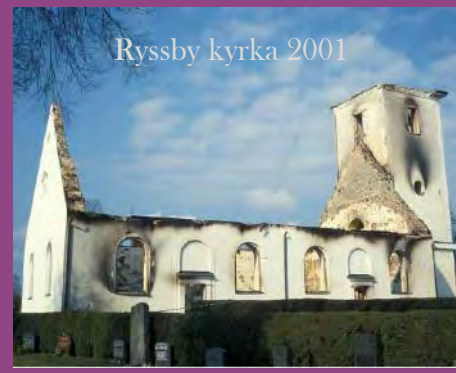

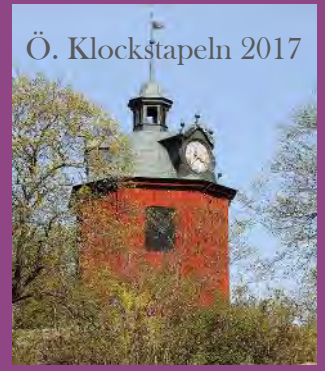

Bilder: Innan 2004: Riksantikvarieämbetet rapport 2004:2, därefter bilder från SVT.SE (Vintrosa), Riksantikvarieämbetet (Ö.Klockstaopeln), Wikipedia commons (Hietaniemi)

Det lilla perspektivet

Bild: Facebook, Ydre Pastorat 2022-08-06

Torpa församlingshem 2000-08-26

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Om kriget kommer...

Monument i Kiev 2023.
Foto: Magnus Gärtner

Bild 1 Katedralen i Odessa förstördes av en rysk robot i juli 2023. Foto: Inrikesministeriet i Ukraina.

MSB Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Antal händelser under 2018-2021 (4 år)
Totalt 122 st

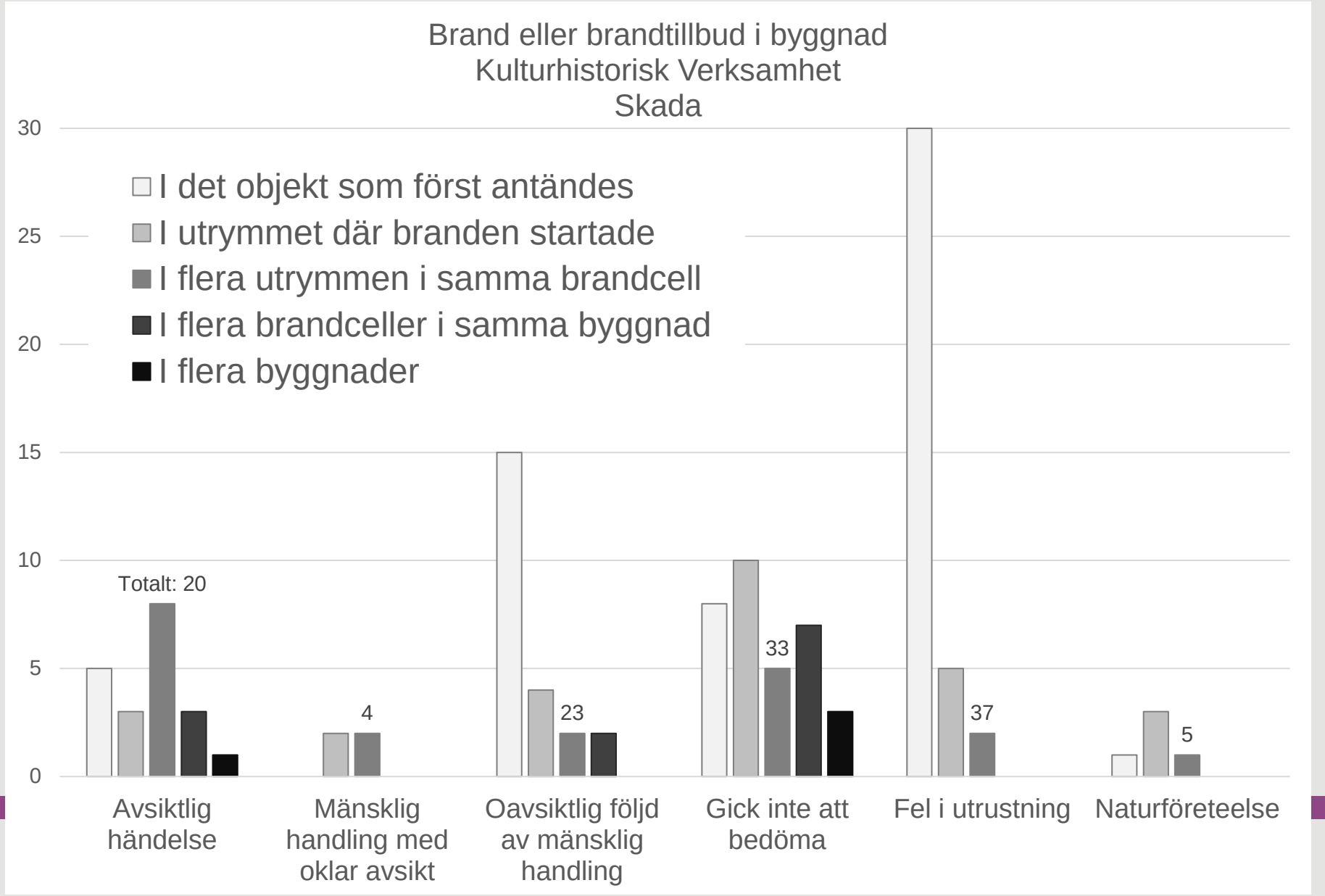

MSBFS 2021:8
Vägledande vid prioritering av tillsyn:

5. En brand kan innebära allvarliga skador på kulturhistoriska värden.

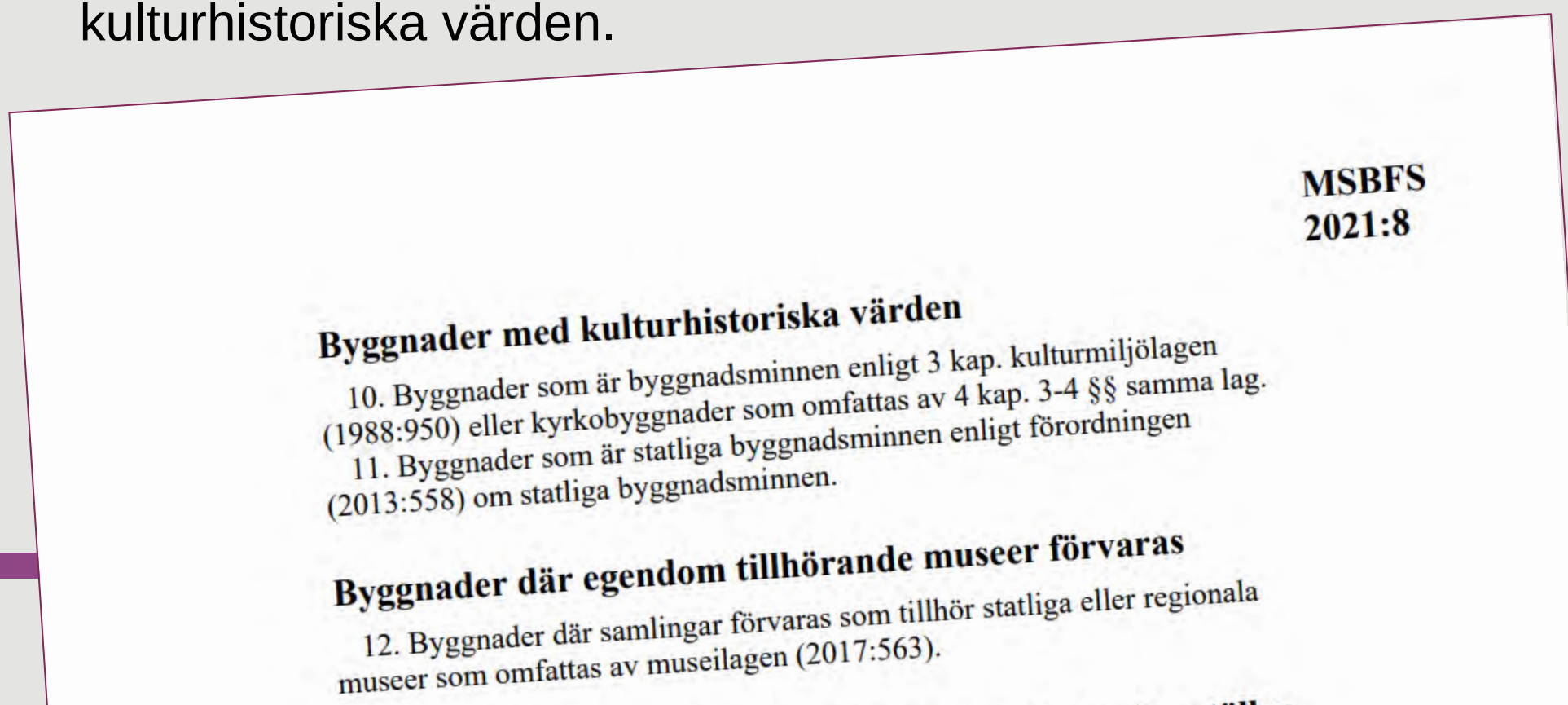

MSBFS
2021:8

Byggnader med kulturhistoriska värden

10. Byggnader som är byggnadsminnen enligt 3 kap. kulturmiljölagen (1988:950) eller kyrkobyggnader som omfattas av 4 kap. 3-4 §§ samma lag.

11. Byggnader som är statliga byggnadsminnen enligt förordningen (2013:558) om statliga byggnadsminnen.

Byggnader där egendom tillhörande museer förvaras

12. Byggnader där samlingar förvaras som tillhör statliga eller regionala museer som omfattas av museilagen (2017:563).

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Förelägganden om förbättrat brandskydd strider inte mot religionsfriheten

Frösö kyrka, Regeringsrätten 1980-11-14, dnr. RÅ80 2:60

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Håller ni inte med tillsynsmyndigheten: överklaga!

Allt hänger på *skäligheten*

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Lag om skydd mot olyckor 2 kap. 2 §:

Ägare eller nyttjanderättshavare
till byggnader eller andra anläggningar
skall i skälig omfattning
hålla utrustning för släckning av brand
och för livräddning vid brand eller annan olycka
och i övrigt vidta de åtgärder som behövs för att förebygga brand
och för att hindra eller begränsa skador till följd av brand.

SRVFS 2004:3

Statens räddningsverks allmänna råd och kommentarer om systematiskt brandskyddsarbete

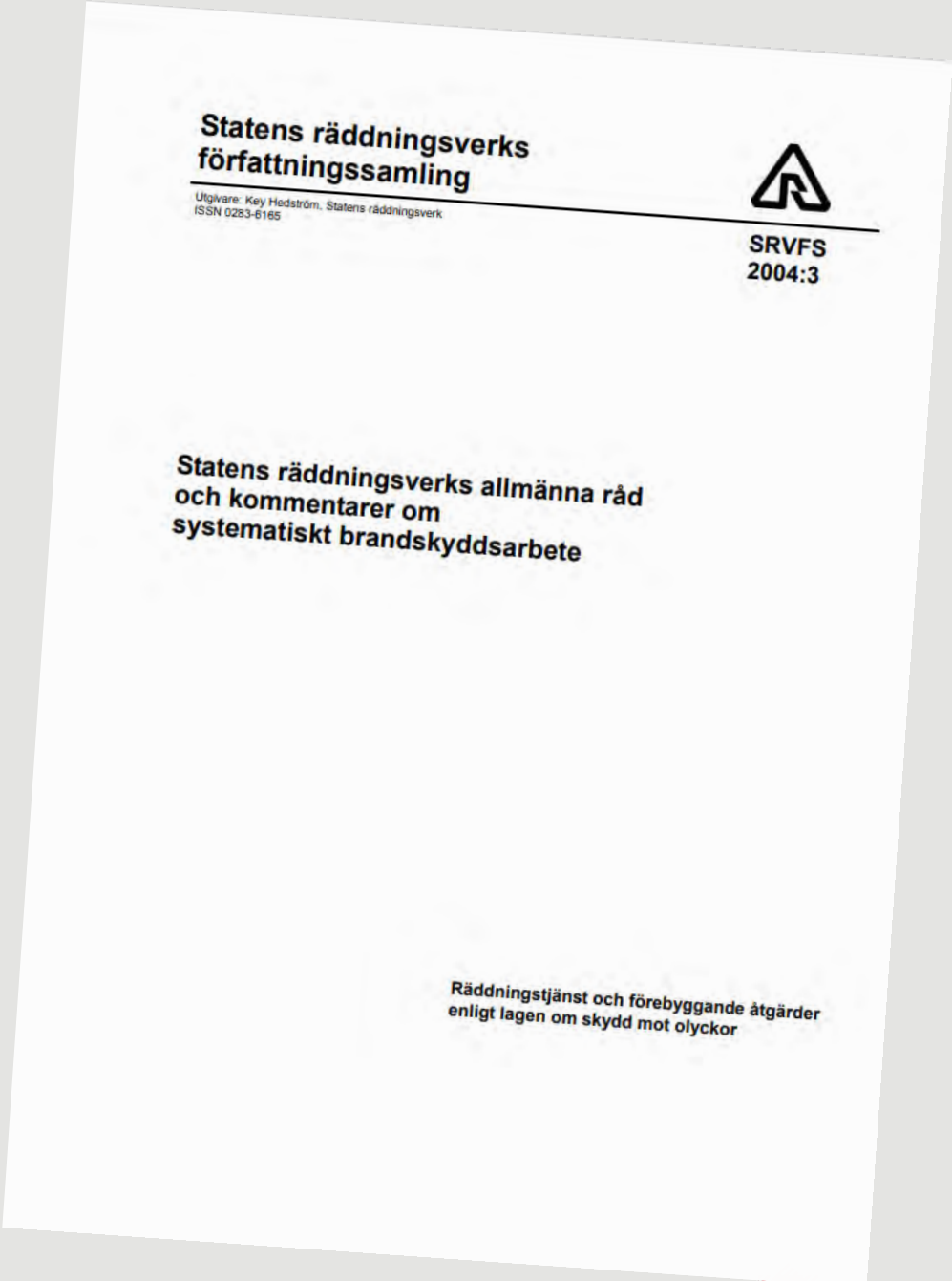

MSB Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

”För att förbättra möjligheterna att genomföra en effektiv räddningsinsats bör Nerikes brandkår och församlingen samverka i det förebyggande arbetet”

Olycksutredning Brand i byggnad Vintrosa kyrka, 2014, sid 3

Plan- och bygglag (2010:900) 8 kap

Historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt

13 § En byggnad som är särskilt värdefull … får inte förvanskas.

17 § Ändring av en byggnad … ska utföras varsamt …

SAMRÅD MED LÄNSSTYRELSEN

BEVARAS

MSB Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

1) Förhindra att brand uppstår

Elinstallationer

Överspänningsskydd / inledningsskydd + Åskledare

”Heta arbeten”

Anlagd brand

2) Förhindra att brand och brandgaser sprider sig

Brandsektionering

MSB Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

3) Förhindra brand-spridning till annan byggnad

Klockstapel nära medeltidskyrka

Foto: Stefan Särdqvist

4) Säkerställ utrymning

Foto: Stefan Särdqvist

Kalmar slott

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

4) Möjliggör släckinsats

Foto: Bygg&Teknik 5/20, Viktor Wahlsten, Brandskyddslaget

Läckö slott

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

5) Planera restvärderäddning

Konst-
akademin
Stockholm
2025-06-07

Brunnen branddetektor.
Foto: Therese Sheats/
Konstakademien.

Foto: Anna Catellani, konservator.

MSB Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Boktips

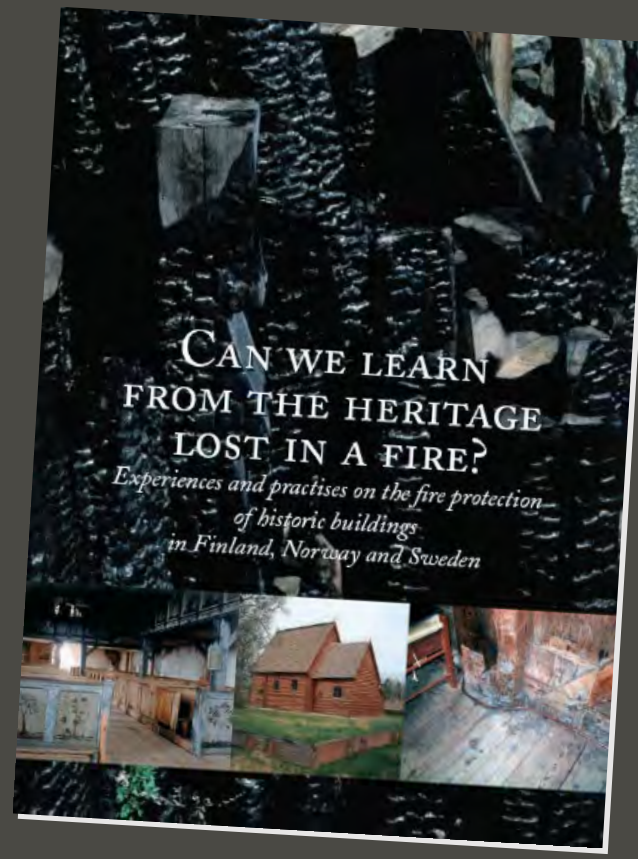

MSB Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Boktips

Brandsäkerhet för byggnader med kulturvärden - En kunskapsöversikt
BRAND FORSK

Hoten mot kulturarven
En analys av aktörsdrivna hot mot kulturarv i Sverige
Anna McWilliams och Sofia Olsson
FOI-R--5490--SE
Januari 2024
FOI

Arvidsson m. fl., 2024,
Driftserfarenheter från sprinkler-installationer i kyrkor…
www.brandforsk.se

MSB Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

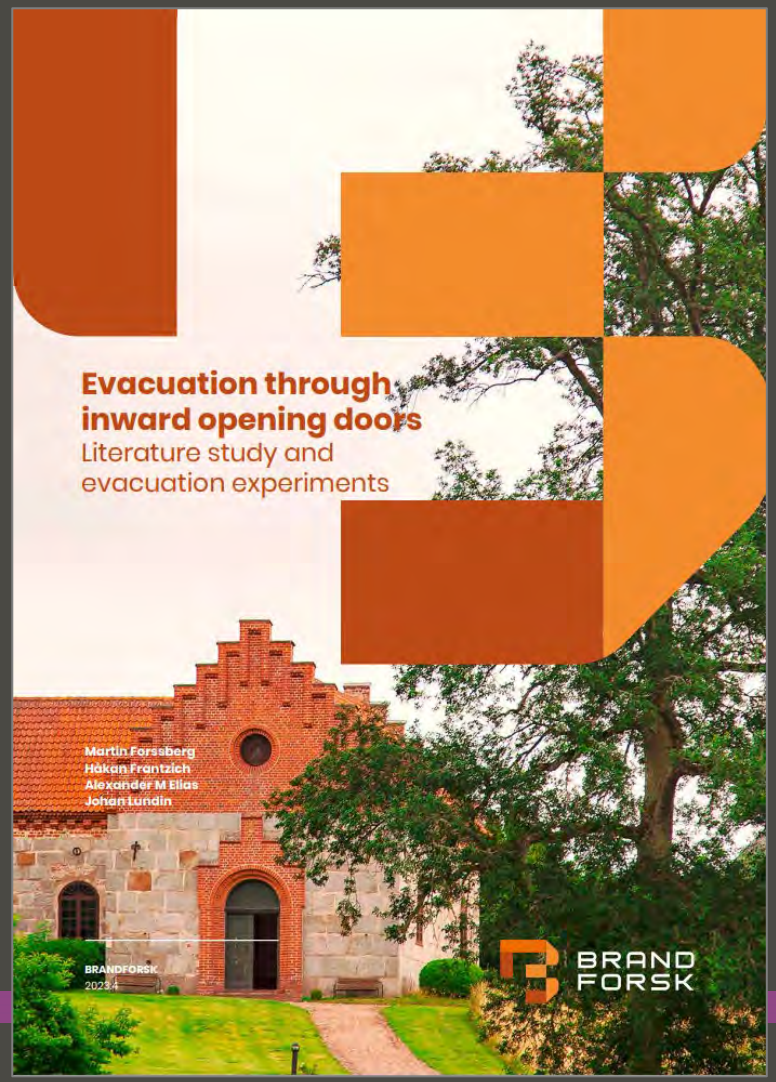

Forsberg m.fl. 2024, *Evacuation through inward opening doors*
www.brandforsk.se

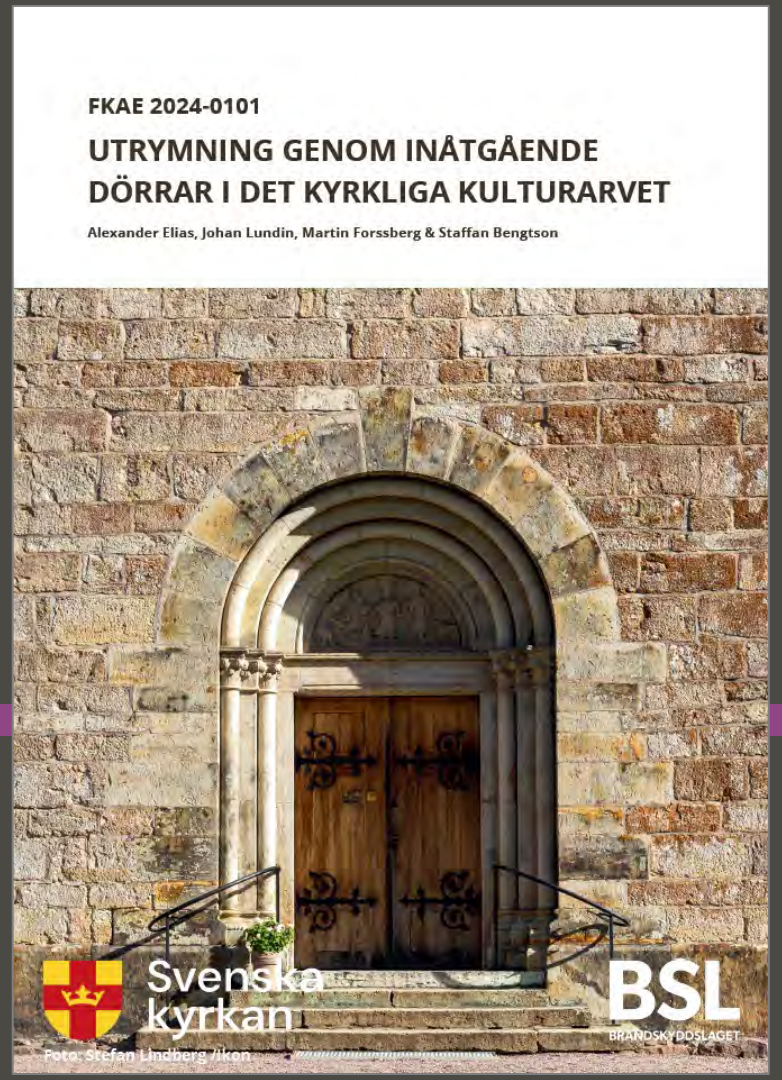

Elias m.fl. 2025, *Utrymning genom inåtgående dörrar i det kyrkliga kulturarvet,* BSL
www.brandskyddslaget.se

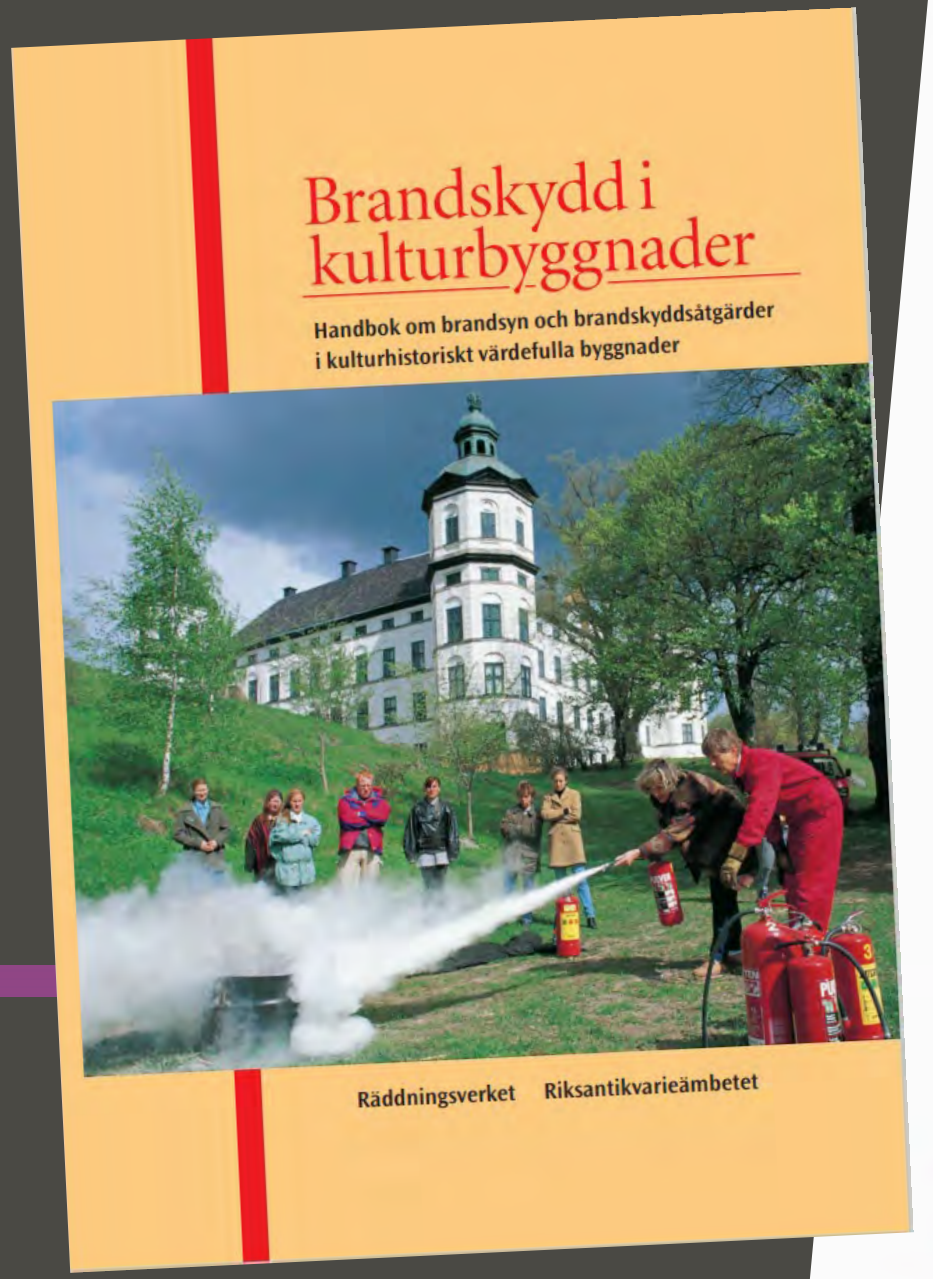

Inbjudan

MSB RB-BR
2025-06-03

Välkommen att delta i referensgruppen Brandskydd i kulturbyggnader

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Riksantikvarieämbetet och Statens fastighetsverk ska tillsammans förnya handboken Brandskydd i kulturbyggnader. Projektet löper 2025 till 2026.

Vi söker därför personer som vill vara med i en referensgrupp till projektet. Medlemmar i referensgruppen ges möjlighet att:

- tidigt ge synpunkter på bokens innehållsförteckning, fokus och avgränsningar,
- ge exempel på goda brandskyddslösningar och tipsa oss om underlag
- och slutligen ge synpunkter på färdiga texter.

Vi planerar digitala referensgruppsmöten, det första torsdag den 4 september 2025 kl. 13.00-15.00.

Dela gärna inbjudan vidare till den som du tror är intresserad.

För anmälan, kontakta Stefan Särdqvist. Välkommen!

Särdqvist Stefan stefan.sardqvist@msb.se

Erika Hedhammar erika.hedhammar@raa.se

Johan Gardelin johan.gardelin@raa.se

Johan Hanberger johan.hanberger@sfv.se

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

SWEDISH NATIONAL HERITAGE BOARD
RIKSANTIKVARIEÄMBETET

SFV

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap